

SXEDIO.53K

16/29.10.1921: Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΕ ΝΕΕΣ ΒΑΣΕΙΣ. ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΕΤΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΠΟ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ ΚΥΡΙΑΛΟ Γ

Σύμφωνα με τις αποφάσεις της Β Εθνοσυνέλευσης των Ελλήνων Κυπρίων που έγινε στην Αρχιεπισκοπή προωθήθηκε η αναδιοργάνωση της Πολιτικής Οργάνωσης, η οποία θα συντόνιζε στο εξής τον αγώνα των Κυπρίων.

Μια από τις πρώτες συσκέψεις έγινε τον Οκτώβρη του **1921** (Ελευθερία **16/29** Οκτωβρίου):

Στην Εθνική Οργάνωση που είχε σαν στόχο την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα μπορούσαν να γίνουν μέλη όλοι οι ενήλικες Έλληνες Κύπριοι που ζούσαν στην Κύπρο και το εξωτερικό.

Πρώτη Αρχή της Πολιτικής Οργάνωσης μαζί με την Εκτελεστική Επιτροπή, τις επαρχιακές επιτροπές και τις ενοριακές επιτροπές, ήταν το Εθνικό Συμβούλιο το οποίο σύμφωνα με το άρθρο **14** θα αποτελείτο από **45** Συμβούλους.

Επικεφαλής του Εθνικού Συμβουλίου θα βρισκόταν ο Αρχιεπίσκοπος ως Εθνάρχης.

Το Εθνικό Συμβούλιο θα ήταν ένα μικρότερο σώμα πιο ευέλικτο που θα μπορούσε να συνέρχεται και να παίρνει αποφάσεις πιο εύκολα.

Τα σχετικά άρθρα για το Εθνικό Συμβούλιο έχουν ως εξής:

ΑΡΘΡΟΝ 14

Εθνικόν Συμβούλιον

Το Εθνικόν Συμβούλιον αποτελούν **45** σύμβουλοι ως εξής:

1ον. Πέντε σύμβουλοι **ex officio** οι εξής:

Η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, οι Μητροπολίται Πάφου, Κιτίου και Κυρηνείας και ο Ηγούμενος Κύκκου.

2ον. **39** σύμβουλοι αιρετοί.

3ον. Εις σύμβουλος εκλεγόμενος υπό των εν

Κύπρω Καθηγητών και διδασκάλων εκ του σώματος αυτών.

ΑΡΘΡΟΝ 15

Οι αιρετοί σύμβουλοι εκλέγονται υπό έξι εκλογικών περιφερειών, ων εκάστη εκλέγει κεχωρισμένως ωρισμένον αριθμόν. Η επαρχία Λευκωσίας εκλέγει **12** συμβούλους η επαρχία Αμμοχώστου **8**, η επαρχία Λεμεσού **8**, η επαρχία Λάρνακος **4**, η επαρχία Πάφου **4** και η επαρχία Κυρηνείας **3**

ΑΡΘΡΟΝ 16

Τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου δεν αντιπροσωπεύουν μόνον την εκλογικήν περιφέρειαν εξ ης εκλέγονται, αλλά και τα μέλη της Πολιτικής Οργανώσεως ολοκλήρου της Κύπρου.

ΑΡΘΡΟΝ 17

Το Εθνικόν Συμβούλιον εκπροσωπεί τον Ελληνικόν λαόν της Κύπρου εις πάσαν ανεξαιρέτως ενέργειαν αφορώσαν την προαγωγήν του σκοπού της Πολιτικής Οργανώσεως, έχει την Πολιτικήν και Οικονομικήν διεύθυνσιν του Κυπριακού Αγώνος, ψηφίζει διαφόρους κανονισμούς προς εφαρμογήν του παρόντος Καταστατικού μη αντιβαίνοντας προς τας διατάξεις αυτού, διορίζει γραμματείς και υπαλλήλους εμμίσθους ή αμίσθους, τακτικούς ή εκτάκτους κατά τας ανάγκας της Πολιτικής Οργανώσεως και αποφασίζει επί πάντων εν γένει των ζητημάτων των σχετιζομένων προς την Πολιτικήν Οργάνωσιν.

ΑΡΘΡΟΝ 18

Τα αιρετά μέλη του Εθνικού Συμβουλίου εκλέγονται δια μυστικής ψηφοφρίας υπό των αντιπροσώπων των διαφόρων ενοριών επί τούτω εκλεγομένων και εφεξής καλουμένων εκλεκτόρων.

Ενορίαί έχουσαι μέχρι **500** ψυχών εκλέγουν ένα αντιπρόσωπον. Ενορίαί έχουσαι **501-1000** ψυχάς εκλέγουν **2** αντιπρόσωπους. Ενορίαί έχουσαι **1001-1500** ψυχάς εκλέγουν **3** αντιπρόσωπους και ενορίαί έχουσαι άνω των **1500** ψυχών εκλέγουν **4** αντιπρόσωπους.

ΑΡΘΡΟΝ 19

Όπως εκλεγεί τις σύμβουλος δέον να ήναι Ελλην, κάτοικος Κύπρου, Ορθόδοξος έχων συμπληρωμένον το 25ον έτος της ηλικίας αυτού. Εκλογείς δε είναι οι Ελληνες Ορθόδοξοι άρρενες κάτοικοι της ενορίας οι έχοντες συμπεπληρωμένον το 21 έτος της ηλικίας των.

ΑΡΘΡΟΝ 20

Οι σύμβουλοι εκλέγονται διά περίοδον 3 συναπιών ετών. Η πρώτη περίοδος άρχεται από της ημέρας της εκλογής του Εθνικού Συμβουλίου, αι δε κατόπιν περίοδοι άρχονται από της λήξεως της αμέσως προηγουμένης περιόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 21

Εντός των τελευταίων τριών μηνών εκάστης περιόδου διενεργούνται εκλογαί της επομένης περιόδου, ούτως ώστε να έχουν τελειώση αι εκλογαί της επομένης περιόδου, πριν λήξη η προηγουμένη.

ΑΡΘΡΟΝ 22

Τα της εκλογής των μελών του Εθνικού Συμβουλίου κανονίζονται υπό Κανονισμών. Τας τυχόν αμφισβητήσεις περί του κύρους εκλογής τινός, λύει το Εθνικόν Συμβούλιον.

ΑΡΘΡΟΝ 23 (Διεγράφη)

Το παλαιόν άρθρο που αναφερόταν στον τόπο σύγκλησης του Εθνικού Συμβουλίου διεγράφη και προσετέθη νέο άρθρο με το οποίο δίνεται στο Εθνικό Συμβούλιο το δικαίωμα να κανονίζει κάθε ζήτημα που δεν προνοείται από το καταστατικό).

ΑΡΘΡΟΝ 24

Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου ήναι ο Αρχιεπίσκοπος, τούτον δε απόντα η κωλυόμενον αναπληροί το πρώτον τη τάξει εκ των **ex officio** μελών, τούτων δε απόντων ή κωλυομένων το πρεσβύτερον των μελών αυτού.

ΑΡΘΡΟΝ 25

Το Εθνικον Συμβούλιον προσδιορίζει διά Κανονισμού τον τρόπον της διαγωγής των εργασιών του. Δέον να τηρώνται πρακτικά εκάστης των

συνεδριάσεων του Εθνικού Συμβουλίου υπογραφόμενα υπό του Προέδρου.

ΑΡΘΡΟΝ 26

Το Εθνικόν Συμβούλιον συνέρχεται εις τακτικάς συνόδους δις του έτους τον μήνα Μάρτιον και Νοέμβριον. Εκάστη τακτική σύνοδος διαρκεί τρεις τουλάχιστον ημέρας.

Εκτός των τακτικών συνόδων το Εθνικόν Συμβούλιον συνέρχεται και εις εκτάκτους συνεδριάσεις συγκαλούμενον υπό του Προέδρου αυτού. Η Εκτελεστική Επιτροπή ή δέκα Σύμβουλοι θα έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν εγγράφως παρά του Προέδρου την σύγκλησιν του Εθνικού Συμβουλίου εντός 5 ημερών από της επιδόσεως εγγράφου αιτήσεως των προς τον Πρόεδρον του Εθνικού Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟΝ 27

Εφ' όσον το Καταστατικόν δεν ορίζει άλλως, το Εθνικόν Συμβούλιον ήναι, εν απαρτία όταν παρίστανται 24 εκ των μελών αυτού.

ΑΡΘΡΟΝ 28

Αι αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου θα λαμβάνωνται διά πλειοψηφίας των παρόντων μελών, εφ' όσον το Καταστατικόν δεν ορίζει άλλως.

Ο Πρόεδρος δεν έχει δικαίωμα ψήφου. Εν περιπτώσει όμως ισοψηφίας έχει την νικώσαν. Αι αποφάσεις λαμβάνονται διά μυστικής ψηφοφορίας αν ζητηθή τούτο υπό 5 μελών.

ΑΡΘΡΟΝ 29

Προς τροποποίησιν Κανονισμών ψηφίζομένων υπό της Παγκυπρίου Συνελεύσεως δέον να παρίστανται τα 2/3 των μελών του Εθνικού Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟΝ 30

Όπως συγκληθή Παγκύπριος Συνέλευσις δέον να αποφασισθή τούτο εν συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, εις ην παρίστανται τα 2/3 του όλου αριθμού των μελών αυτού, Καθορίζει επίσης και τον τρόπον της συγκλήσεως αυτής.

ΑΡΘΡΟΝ 31

Ουδέν των μελών του Εθνικού Συμβουλίου δύναται να απουσιάση συνεδρίας τινός του Συμβουλίου ειμή δι' ασθένειαν ή άλλην εύλογον αιτίαν. Δι' εκάστην απουσίαν δέον να παρέχεται δικαιολογία επαρκής.

Εάν μέλος τις του Εθνικού Συμβουλίου ήθελε να απουσιάση εις **3** συνεχείς συνεδρίας και η απουσία του δεν ήθελε θεωρηθή υπό του Συμβουλίου επαρκώς δικαιολογημένη, τότε το μέλος τούτο θεωρείται πεπαυμένον.

ΑΡΘΡΟΝ 32

Χηρευούσης έδρας τινός του Εθνικού Συμβουλίου ένεκεν θανάτου, παραιτήσεως ή άλλης αιτίας, το Εθνικόν Συμβούλιον προβαίνει εις πλήρωσιν αυτής δι' εκλογής εν συνεδρία καθ' ην δέον να παρίστανται τα **2/3** του όλου αριθμού των μελών του Εθνικού Συμβουλίου. Ο ούτω εκλεγόμενος θα υπηρετήση διά τον υπολειφθέντα χρόνον της υπηρεσίας του προκατόχου του.

ΑΡΘΡΟΝ 33

Εκτελεστική Επιτροπεία

Το Εθνικόν Συμβούλιον οφείλει να εκλέξη εκ των μελών του πενταμελή Εκτελεστική Επιτροπεία η οποία θα φροντίζη:

1ον. Περί του Οικονομικού Μέρους της Οργανώσεως.

2ον. Περί της εκτελέσεως των αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου.

3ον. Περί της εισηγήσεως εις το Εθνικόν Συμβούλιον μέτρων, τα οποία αύτη ήθελε θεωρήσει αναγκαία προς ευόδωσιν του σκοπού της Οργανώσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 34

Η διάρκεια της Εκτελεστικής Επιτροπείας ήναι εν έτος. Τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπείας υπηρετούν μέχρι της εκλογής νέας Εκτελεστικής Επιτροπείας έστω και αν έχει λήξη η θητεία αυτών.

ΑΡΘΡΟΝ 35

Το Εθνικόν Συμβούλιον ασκεί απεριόριστον έλεγχον επί των πράξεων της Εκτελεστικής

Επιτροπείας.

ΑΡΘΡΟΝ 36

Το Εθνικόν Συμβούλιον δύναται να παύση μέλος ή μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπείας και πρό της παρελεύσεως του έτους.

Όταν τίθεται ζήτημα παύσεως μέλους ή μελών της Εκτελεστικής Επιτροπείας δέον τούτο να αναγράφηται εις την ημερησίαν διάταξιν από της προηγουμένης ημέρας.

ΑΡΘΡΟΝ 37

Εν περιπτώσει χηρείας έδρας της Εκτελεστικής Επιτροπείας πληρούται αύτη δι' εκλογής υπό του εθνικού Συμβουλίου. Ο δε εκλεγόμενος υπηρετεί μόνον διά τον υπολειφθέντα χρόνον της υπηρεσίας του προκατόχου.

ΑΡΘΡΟΝ 38

Το Εθνικόν Συμβούλιον καθορίζει τα καθήκοντα εκάστου των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπείας.

Η έγκριση του Καταστατικού της Οργάνωσης με την οποία συστηνόταν το Εθνικό Συμβούλιο έγινε σε Παγκύπρια Εθνοσυνέλευση σε λίγες μέρες σύμφωνα με την ίδια εφημερίδα (27/10.10.1921):

Με την έγκριση του καταστατικού ακολούθησαν εκλογές για την ανάδειξη των αντιπροσώπων των διαφόρων επαρχιών σύμφωνα με το καταστατικό για την ανάδειξη των μελών του Εθνικού Συμβουλίου.

Στην Αμμόχωστο αποφεύχθηκε η εκλογή γιατί ανακηρύχθηκαν οι ακόλουθοι υποψήφιοι: Λ. Ε. Λοΐζου, Γ.Σ. Εμφιετζής, Ι. Οικονομίδης, Μ. Α. Σιακαλλής, Χρ. Σ. Λοΐζου, Αγαθ. Παπαδόπουλος, Ι. Μυριάνθης, Μ. Λουϊζίδης και Κ. Μαθοβουνιώτης

Στη Λευκωσία εκλέγηκαν οι Θεοφάνης Θεοδότου, Νεοπίστεμος Πασχάλης, Δημοσθένης Χρ. Σεβέρης, Γεώργιος Α. Μαρκίδης, Αντ. Μ. Τριανταφυλλίδης, Στ. Ε. Σταυρινάκης, Ι. Κληρίδης, Μιλτ. Κ. Κουρέας, Πασχάλης Κωνσταντινίδης, Γεώργιος Χατζηπαύλου, Ευριπίδης Θεμιστός και Α. Φοινιεύς με επιλαχόντες του Ν. Δέρβη, Α. Θεοδότου, Πολύβ. Γ. Χριστοφίδη και Μ. Μαυρομμάτη.

Ακολούθησαν εκλογές και στις άλλες πόλεις και σαν συνεστήθη το Εθνικό Συμβούλιο συνήλθε στην πρώτη του συνεδρία το Μάρτη του **1922** και εξέλεξε την Εκτελεστική του Επιτροπή που την αποτελούσαν οι Ν. Κλ. Λανίτης, Ν. Πασχάλης, Ι. Οικονομίδης, Νεόφυτος Νικολαΐδης και Θ. Θεοδότου.

Γραμματέας και μάλιστα έμμισθος εκλέγηκε ο Κ. Μυριανθόπουλος.

Το Συμβούλιο συνεδρίασε για πέντε μέρες μέχρι να ξεκαθαρίσουν εντελώς τα πράγματα. Η πρώτη συνεδρία έγινε στις **3/16** Μαρτίου **1922** στην Αρχιεπισκοπή, μέσα σε πανηγυρική ατμόσφαιρα.